

Főoldal>Jogi lépések indítása>Az EU és a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei>**A tagállamok rendes bíróságai**

A tagállamok rendes bíróságai

Észak-Írország

Ez az oldal Észak-Írország különböző típusú bíróságairól ad áttekintést.

Rendes bíróságok – bevezetés

Észak-Írországban a különféle bíróságok a következőképpen szerveződnek:

A Legfelsőbb Bíróság

2009-ben az Egyesült Királyság új Legfelsőbb Bírósága vette át a Lordok Háza Fellebbviteli Bizottságának (Appellate Committee) hatáskörét. Ez a bíróság vette át a királyi Államtanács Igazságügyi Bizottságára (Judicial Committee of the Privy Council) átruházott feladatokat is (amely bizottság a Nemzetközösség több független országában, az Egyesült Királyság tengerentúli területein és a brit koronagyarmatokon a legmagasabb fokú fellebbviteli bíróság).

A Legfelsőbb Bíróság az Egyesült Királyság végső fellebbviteli fóruma büntető és polgári ügyekben egyaránt, jóllehet skót büntetőügyekben a Legfelsőbb Bírósághoz nem lehet fellebbezni. Ilyen ügyekben általában csak akkor engedélyezik a Legfelsőbb Bírósághoz történő fellebbezést, ha a köz számára jelentős jogkérdésről van szó.

Fellebbviteli Bíróság (Court of Appeal)

A Fellebbviteli Bíróság tárgyalja a Koronabíróság (*Crown Court*) büntetőügyekben hozott határozataival, illetve a Felsőbíróság (*High Court*) polgári ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezéseket.

Felsőbíróság (High Court)

A belfasti Felsőbíróság polgári ügyekben, valamint másodfokon büntetőügyekben jár el, és jogosult magánszemélyek vagy szervezetek tevékenységének felülvizsgálatára, azok jogszerű és tisztességes eljárásának ellenőrzése érdekében. A Felsőbíróság általában olyan ügyekben jár el, amelyekben a keresetben foglalt követelés értéke meghaladja a 30 000 GBP-t. Egyes esetekben a 30 000 GBP-t meghaladó ügyeket a Felsőbíróság a megyei bíróság (*county court*) elé utalhatja, és viszont, a 30 000 GBP-nál kisebb értékű ügyeket a megyei bíróság is átteheti a Felsőbíróság elé.

A Felsőbíróság három kollégiumra tagolódik, amelyek a következők:

Családjogi Kollégium (Family Division): a Családjogi Kollégium összetett, ellenkérelemmel érintett bontópereket, gyámsági, örökbefogadási ügyeket, családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyeket stb. tárgyal. Hatáskörébe tartoznak a békebíróságok (*Magistrates' Court*) és a megyei bíróságok házassági jogi ügyekben hozott határozataival szembeni fellebbezések, a mentális betegségben szenvedő személyeket érintő ügyek és az egyszerű hagyatéki ügyek.

Királynői Kollégium (Queen's Bench Division): a Királynői Fellebbviteli Kollégium nagyobb és/vagy összetett kártérítési igényeket tárgyal. Korlátozott számban foglalkozik a békebíróságoktól vagy a Koronabíróságtól érkező fellebbezésekkel. Felülvizsgálja a szervezetek tevékenységeit jogszerű működésük ellenőrzése céljából, és sajtópereket és rágalmazási ügyeket bírál el.

Kancelláriai Kollégium (Chancery Division): a Kancelláriai Kollégium letéti ügyletekkel, vitatott végrendeletekkel, társaságok felszámolásával, csóddal, jelzáloghitelekkel, adományokkal, vitatott jövedelmekkel (általában jövedelemadóval) stb. foglalkozik.

Koronabíróság

A Koronabíróság a következő ügyekkel foglalkozik:

súlyosabb bűncselekmények, amelyeket bíró és a legtöbb esetben esküdtszék tárgyal

a bűnösség békebíróságok általi megállapítása, amelyet követően az ügy a büntetés kiszabása céljából a Koronabíróság elé kerül.

A Koronabíróság által kiszabott szabadságvesztés-büntetések és bírságok súlyosabbak a békebíróságok által kiszabottaknál.

Megegyi bíróságok

A megyei bíróságok polgári ügyeket tárgyalnak, bíró vagy körzeti bíró (*district judge*) előtt. A megyei bíróságok előtti ügyek értéke 30 000 GBP alatti (illetve 45 000 GBP alatti, méltányosság alapján elbírált ügyekben). A magasabb értékű ügyeket a Felsőbíróság tárgyalja (lásd fentebb). Értéktől függetlenül megyei bíróság előtt kell megindítani a szabályozott hitelmegállapodásokkal kapcsolatos kereseteket.

Megegyi bíróságok által tárgyalta ügyek például:

A megyei bíróságok számos típusú üggyel foglalkoznak, de a leggyakoribbak a következők:

a bérbeadó és a bérlő közötti viták: például birtok (birtokvisszaszerzés), bérletdíj-hátralék, javítások

fogyasztóvédelmi ügyek: például hibás áruk vagy hiányos szolgáltatások

személyi sérüléssel kapcsolatos keresetek (gondatlanságból eredő sérülések): például közlekedési balesetek, az útburkolaton található lyukakba történő

beleeséssel kapcsolatos balesetek, munkahelyi balesetek

ellenkérelemmel nem érintett bontóperek (csak néhány megyei bíróságon)

faji és nemi alapon történő megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyek

adósságproblémák: például hitelezők kifizetés iránti igénye

munkaügyi problémák: például esedékes bér vagy végkielégítés

a békebíróságoktól érkező fellebbezések, amelyeket bíró tárgyal (és legalább két laikus bíró, ha az alperes fiatalkorú).

Kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyek

A megyei bíróságok kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyeket is tárgyalnak. Általában kis értékű követelésnek minősül a 3000 GBP-ot meg nem haladó értékű követelés.

Békebíróságok

A békebíróságok büntetőügyekkel és egyes polgári ügyekkel foglalkoznak. Az ügyeket körzeti (békebírósági) bíró tárgyalja.

Büntetőügyek a békebíróság előtt

A békebíróságok olyan bűncselekményeket tárgyalnak, amelyekben a vádlott esküdtszék előtti tárgyalásra nem jogosult. Ezek az úgynevezett kisebb bűncselekmények. A kisebb bűncselekmények esetén a maximálisan kiszabható büntetés hathónapos szabadságvesztés-büntetés és/vagy 5000 GBP-ig terjedő bírság.

A békebírók olyan bűncselekményeket is tárgyalnak, ahol a vádlott választhatná az esküdszék előtti tárgyalást, de úgy dönt, hogy ügyét a békebíró tárgyalja. Ha a vádlott az esküdszék előtti tárgyalást választja, az ügyet átteszik a Koronabírósághoz.

A fiatalok bírósága

A fiatalok bírósága 10–17 éves fiatalok bűnelkövetőivel foglalkozik. A fiatalok bírósága a békebírók része, az ügyeket körzeti (békebírói) bíróságnak tárgyalja, valamint két e tekintetben képzett laikus bírósági tag. Amennyiben a fiatalok olyan, nagyon súlyos bűncselekménnyel vádolják, amelyek esetében a felnőttekre kiszabható büntetés 14 évi vagy azt meghaladó szabadságvesztés-büntetés, a fiatalok bírósága átadhatja az ügyet a koronabíróságnak.

Polgári ügyek a békebírók előtt

A békebírók csak korlátozott számú, a következő típusú polgári ügyekkel foglalkoznak:

egyes polgári jogi tartozások: például jövedelemadó-hátralékok, társadalombiztosítási járulékok, HÉA-hátralékok, kamatlábak

engedélyek: például sörözők és klubok engedélyeinek megadása, megújítása vagy visszavonása

egyes házassági jogi problémák: például tartás vagy házastárs kitiltása a közös otthonból

gyermekjólét: például helyi hatóság általi gondozásba vétellel vagy felügyelettel kapcsolatos végzések, örökbefogadási eljárások és a gyermek lakóhelyének kijelölésével kapcsolatos végzések.

Halottkémi bíróságok (Coroners' Courts)

A hirtelen, erőszakos vagy természetellenes halálesetek körülményeit vizsgálják ki.

Kapcsolódó linkek

[Észak-ír Bírósági Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 16/01/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.